

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/ onderneming

1.1 Productidentificatie

Productnaam	: Jotapipe AC 1012 15S
Productcode	: 28240
Producttype	: Poedercoaten.
Overige middelen ter identificatie	: Niet beschikbaar.

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Gebruik in coatings - Voor industrieel gebruik

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Jotun A/S
P.O.Box 2021
3202 Sandefjord
Norway

Tel: + 47 33 45 70 00
Fax: +47 33 45 72 42
E-mail: SDSJotun@jotun.no

Nationaal contact

JOTUN CZECH a.s.
Tarasconweg 2
5627 GB Eindhoven
The Netherlands

Tel: +31(0)40 262 32 90
sdsjotun@jotun.com

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

+31 (0)88 755 8000: Uitsluitend bestemd om professionele hulpverleners te informeren bij acute vergiftigingen.

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Productomschrijving : Mengsel

Classificatie volgens de Verordening (EG) Nr.1272/2008 [CLP/GHS]

Eye Irrit. 2, H319
Skin Sens. 1, H317
Aquatic Chronic 3, H412

Het product is geclassificeerd als gevaarlijk volgens Verordening (EG) nr. 1272/2008 zoals gewijzigd.

Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de H-zinnen die hierboven staan vermeld.

Zie rubriek 11 voor meer informatie over gezondheidseffecten en symptomen.

2.2 Etiketteringselementen

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

Gevaarsymbolen

:

Signaalwoord

: Waarschuwing.

Gevarenaanduidingen

: H317 - Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
 H319 - Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
 H412 - Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Voorzorgsmaatregelen

Algemeen

: Niet van toepassing.

Preventie

: P280 - Draag beschermende handschoenen. Draag oog- of gelaatsbescherming.
 P273 - Voorkom lozing in het milieu.
 P261 - Inademing van stof vermijden.

Reactie

: P362 + P364 - Verontreinigde kleding uittrekken en wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.
 P302 + P352 - BIJ CONTACT MET DE HUID: Met veel water wassen.
 P333 + P313 - Bij huidirritatie of uitslag: Onmiddellijk een arts raadplegen.
 P305 + P351 + P338 - BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten. Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.
 P337 + P313 - Bij aanhoudende oogirritatie: Onmiddellijk een arts raadplegen.

Opslag

: Niet van toepassing.

Verwijdering

: P501 - Inhoud en container afvoeren in overeenstemming met locale, regionale, nationale en internationale regelgeving.

Gevaarlijke bestanddelen

: epoxyhars (MW ≤ 700)
 calciumoxide

Aanvullende

etiketonderdelen

: EUH205 - Bevat epoxyverbindingen. Kan een allergische reactie veroorzaken.
 EUH212 - Let op! Bij gebruik kunnen gevaarlijke inhaleerbare stofdeeltjes worden gevormd. Stof niet inademen.

Bijlage XVII - Beperkingen met betrekking tot de productie, het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen, mengsels en producten

: Niet van toepassing.

Speciale verpakkingseisen

Recipiënten die van een kinderveilige sluiting moeten zijn voorzien

: Niet van toepassing.

Voelbare gevaarsaanduiding

: Niet van toepassing.

2.3 Andere gevaren

Product voldoet aan de criteria voor PBT of vPvB volgens Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII

: Dit mengsel bevat geen enkele substantie die wordt beoordeeld als een PBT of een vPvB.

Overige gevaren die niet leiden tot classificatie

: Geen bekend.

Dit product kan sensibiliserend zijn voor de huid. Het product is ook irriterend voor de huid. Herhaald contact kan dit effect versterken.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen**3.2 Mengsels** : Mengsel

Product- / ingrediëntennaam	Identificatiemogelijkheden	%	Classificatie	Specifieke conc.-limieten, M-factoren en ATE's	Type
epoxyhars (MW ≤ 700)	REACH #: 01-2119456619-26 EC: 216-823-5 CAS-nummer: 1675-54-3 Index: 603-073-00-2	≤4	Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Chronic 2, H411	Skin Irrit. 2, H315: C ≥ 5% Eye Irrit. 2, H319: C ≥ 5%	[1]
calciumoxide	EC: 215-138-9 CAS-nummer: 1305-78-8	≤1.9	Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335	-	[1] [2]
titaandioxide	REACH #: 01-2119489379-17 EC: 236-675-5 CAS-nummer: 13463-67-7 Index: 022-006-00-2	≤3	Carc. 2, H351 (inademing)	-	[1] [2] [*]
cyaanguanidine	EC: 207-312-8 CAS-nummer: 461-58-5	≤3	Niet geclassificeerd.	-	[2]
2-methylimidazool	EC: 211-765-7 CAS-nummer: 693-98-1	<0.3	Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1C, H314 Eye Dam. 1, H318 Carc. 2, H351 Repr. 1B, H360D Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de H-zinnen die hierboven staan vermeld.	ATE [Oraal] = 500 mg/kg	[1]

Er zijn geen additionele ingrediënten aanwezig die, voor zover op dit moment aan leverancier bekend is en in de van toepassing zijnde concentraties, geclassificeerd zijn als schadelijk voor de gezondheid of voor het milieu, PBTs (Persistent Bioaccumulative Toxic) of vPvBs (very Persistent very Bioaccumulative) of stoffen zijn die even zorgwekkend zijn, of waaraan werkplaats blootstellingslimieten zijn toegewezen en die op grond daarvan in deze sectie moeten worden vermeld.

Type

[1] Stof ingedeeld met een gezondheids- of milieugevaar

[2] Stof met een werkplaats blootstellingslimiet

[*] De indeling als kankerverwekkende stof bij inademing is alleen van toepassing op mengsels die in de handel worden gebracht in de vorm van poeder dat 1 % of meer titaandioxidedeeltjes met een aerodynamische diameter ≤ 10 µm bevat die niet in een matrix zijn gebonden.

Dit mengsel bevat ≥ 1% titaniumdioxide. De indeling van titaandioxide volgens Bijlage VI is overeenkomstig Opmerking 10 niet van toepassing op dit mengsel.

Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen, indien beschikbaar, zijn weergegeven in rubriek 8.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen**4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**

- Algemeen** : Roep in geval van twijfel of bij aanhoudende symptomen altijd medische hulp in. Geef een bewusteloos iemand nooit iets via de mond. Bewusteloze personen in stabiele zijligging plaatsen en medische hulp inroepen.
- Oogcontact** : Verwijder contactlenzen, spoel met veel schoon water uit de kraan, houd de oogleden minstens 10 minuten uit elkaar en vraag onmiddellijk medisch advies.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

- Inademing** : Breng in de frisse lucht. Houd de persoon warm en rustig. Als de patiënt niet ademt, onregelmatig ademt, of als zich een ademhalingsstilstand voordoet, dient kunstmatige beademing of zuurstof te worden toegediend door getraind personeel.
- Huidcontact** : Verwijder verontreinigde kleding en schoenen. Reinig de huid grondig met water en zeep of gebruik een goedgekeurde huidreiniger. GEEN oplosmiddelen of verdunningsmiddelen gebruiken.
- Inslikken** : In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen. Houd de persoon warm en rustig. GEEN braken opwekken.
- Bescherming van eerste-hulpverleners** : Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Dit kan gevaarlijk zijn voor degene die mond-op-mondbeademing toepast. Was verontreinigde kleding grondig met water voordat u die uittrekt of draag handschoenen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf. Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de conventionele methode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan geclassificeerd voor toxicologische eigenschappen. Zie Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 voor details.

Hierbij wordt rekening gehouden (voor zover bekend) met vertraagde en directe effecten en ook met chronische effecten van bestanddelen als gevolg van kortdurende en langdurige blootstelling via inslikken, inademen, de huid en de ogen.

Lakpoeders kunnen plaatselijke huidirritatie veroorzaken in huidplooiën of onder strakzittende kleding.

Gezien de eigenschappen van de epoxyverbindingen en gezien de beschikbare toxicologische gegevens met betrekking tot vergelijkbare preparaten, kan het product overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid en kan het product irriterend zijn voor de huid. Het product bevat laagmoleculaire epoxyverbindingen die irriterend zijn voor de ogen, slijmvliezen en huid. Herhaald huidcontact kan irritatie veroorzaken en kan tot overgevoeligheid leiden, mogelijk de overgevoeligheid voor andere epoxiden versterken. Huid contact met het product en blootstelling aan spuitnevel en damp dient vermeden te worden.

Bevat 2,2'-[(1-methylethylideen)bis(4,1-fenyleenoxymethyleen)]bisoxiran. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Tekenen/symptomen van overmatige blootstelling

- Oogcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
pijn of irritatie
tranenvloed
roodheid
- Inademing** : Geen specifieke gegevens.
- Huidcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
irritatie
roodheid
- Inslikken** : Geen specifieke gegevens.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

- Opmerkingen voor arts** : Na inhalatie van afbraakproducten in geval van brand kunnen symptomen met vertraging optreden. Het slachtoffer moet mogelijk 48 uur lang onder medisch toezicht blijven.
- Specifieke behandelingen** : Geen specifieke behandeling.

Zie toxicologische informatie (rubriek 11)

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen : Aanbevolen: alcoholbestendig schuim, CO₂-laag, waterspray of nevel.

Ongeschikte blusmiddelen : Gebruik geen waterstraal.
Gebruik geen inert gas onder hoge druk (bijv. CO₂).

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Risico's van de stof of het mengsel : Bij brand ontstaat een dichte, zwarte rook. Blootstelling aan ontledingsproducten kan gevaar voor de gezondheid opleveren.

Gevaarlijke verbrandingsproducten : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn: koolmonoxide, kooldioxide, rook, stikstofdioxiden.

Fijne stofwolken kunnen explosieve mengsels vormen met lucht.

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale beschermende maatregelen voor brandbestrijders : Afgesloten verpakkingen die zijn blootgesteld aan vuur, koelen met water. Zorg ervoor dat bluswater niet in afvoerbuizen of waterwegen terecht komt.

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden : Geschikte ademhalingsapparatuur is mogelijk vereist.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

Voor andere personen dan de hulpdiensten : Ontstekingsbronnen dienen verwijderd te worden en de ruimte dient te worden geventileerd. Inademing van stof vermijden. Raadpleeg de beschermingsmaatregelen in rubriek 7 en rubriek 8.

Voor de hulpdiensten : Indien speciale kleding is vereist voor het hanteren van het gemorst product, lees dan ook de eventuele informatie in Rubriek 8 over geschikte en ongeschikte materialen. Zie ook de informatie onder de hoofding "Voor andere personen dan de hulpdiensten".

6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen : Niet laten weglopen in het riool of waterlopen. Informeer de aangewezen overheden in overeenstemming met de plaatselijke regelgeving indien het product in meren, rivieren of riolen is verspreid.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal : Verzamel gemorst preparaat met een vonkvrije en explosieveilige stofzuiger of door nat opvegen en plaats het preparaat in een container en voer deze af in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften (zie rubriek 13). Gebruik geen droge borstel; dit kan stofwolken en statische elektriciteit veroorzaken.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken : Zie Rubriek 1 voor contactgegevens voor noodgevallen.
Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

Er moet bij een bekwame bedrijfsarts advies worden ingewonnen over de beoordeling van werknemers met huid- of ademhalingsklachten voordat deze personen worden blootgesteld aan het niet-uitgeharde product.

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

Er dienen voorzorgsmaatregelen te worden getroffen om de vorming van stof in concentraties boven de grenswaarden voor brandbaarheid, explosiviteit of beroepsmatige blootstelling te voorkomen. Elektrische apparatuur en verlichting dient op basis van de van toepassing zijnde normen beschermd te worden om te voorkomen dat stof in contact komt met hete oppervlakken, vonken of andere ontstekingsbronnen. Het mengsel kan elektrostatisch worden opgeladen: gebruik altijd aardleidingen bij het overbrengen van de ene verpakking/container naar de andere. Bedieners dienen antistatisch schoeisel en antistatische kleding te dragen en vloeren dienen geleidend te zijn. Uit de buurt houden van hitte, vonken en vlam. Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Vermijd het inademen van stof, deeltjes en spuitnevel of aerosolen die ontstaan door de toepassing van dit mengsel. Inademing van schuurstof dient te worden vermeden. In de ruimte waar dit materiaal wordt gebruikt, opgeslagen of verwerkt, moet eten, drinken en roken verboden worden. Trek van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmiddelen aan (zie rubriek 8). Altijd opslaan in verpakkingen van hetzelfde materiaal als de oorspronkelijke verpakking. Voldoe aan de wetgeving voor gezondheid en veiligheid op de arbeidsplaats. Niet laten weglopen in het riool of waterlopen.

Indien werknemers - ook als ze niet zelf bezig zijn met de verwerking van het product - zich in een spuitcabine bevinden, dient ventilatie aanwezig te zijn voor eventuele spuitdeeltjes en oplosmiddeldampen. In deze omstandigheden dienen zij een verse-lucht kap te dragen tijdens het spuitproces tot het moment dat de concentratie is gedaald tot beneden de MAC-waarde.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Overeenkomstig de plaatselijke regelgeving bewaren.

Aanvullende informatie over opslagomstandigheden

De voorzorgsmaatregelen op het etiket dienen in acht te worden genomen. Bewaren in een droge, koele en goed geventileerde ruimte. Verwijderd houden van hitte en direct zonlicht.

In goed gesloten verpakking bewaren.

Uit de buurt van ontstekingsbronnen houden. Niet roken. Voorkom toegang door onbevoegden. Geopende verpakkingen dienen zorgvuldig opnieuw te worden afgesloten en dienen rechtop te worden bewaard om lekkage te voorkomen.

Voor nadere informatie zie het Technical Data Sheet of de verpakking.

7.3 Specifiek eindgebruik

Aanbevelingen : Niet beschikbaar.

Oplossingen specifiek voor de industriële sector : Niet beschikbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. Informatie wordt verstrekt op basis van het typisch te verwachten gebruik van het product. Er kunnen aanvullende maatregelen vereist zijn voor hantering van bulkhoeveelheden of voor andere toepassingen die zouden kunnen leiden tot een significante verhoging van de blootstelling van de werknemer of van emissies naar het milieu.

8.1 Controleparameters

Beroepsmatige blootstellingslimieten

ACGIH: Waarde stof limiet van 10mg/m³ (totaal) en 3 mg/m³ (inademing)

Product- /ingrediëntennaam	Grenswaarden voor blootstelling
calciumoxide	MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 12/2022). Wettelijke grenswaarde TGG: 4 mg/m ³ 15 minuten. Formulier: respirabel Wettelijke grenswaarde TGG: 1 mg/m ³ 8 uren. Formulier: respirabel
titaandioxide	EU Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling (Europa). TWA: 5 mg/m ³ 8 uren.
cyaanguanidine	MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 12/2022). [cyaniden (als CN)] Opgenomen via de huid.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

Wettelijke grenswaarde TGG: 1 mg/m³, (als CN) 8 uren.
 Wettelijke grenswaarde TGG: 5 mg/m³, (als CN) 15 minuten.
 Wettelijke grenswaarde TGG: 4.5 ppm, (als CN) 15 minuten.
 Wettelijke grenswaarde TGG: 0.9 ppm, (als CN) 8 uren.

Aanbevolen monitoring procedures : Er moet gebruik worden gemaakt van monitoringsnormen, zoals de volgende: Europese Norm EN 689 (Werkplekatmosfeer - Leidraad voor de beoordeling van de blootstelling bij inademing van chemische stoffen voor de vergelijking met de grenswaarden en de meetstrategie) Europese norm EN 14042 (Werkplekatmosfeer - Richtlijn voor de toepassing en het gebruik van procedures voor de beoordeling van blootstelling aan chemische en biologische stoffen) Europese norm EN 482 (Werkplekatmosfeer - Algemene eisen voor de uitvoering van de procedures voor het meten van chemische stoffen) Bovendien is raadpleging van nationale richtlijnen voor methoden voor de bepaling van gevaarlijke stoffen vereist.

DNEL's/DMEL's

Product- /ingrediëntennaam	Type	Blootstelling	Waarde	Populatie	Effecten
epoxyhars (MW ≤ 700)	DNEL	Langetermijn Dermaal	89.3 µg/kg bw/dag	Algemene bevolking	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Oraal	0.5 mg/kg bw/dag	Algemene bevolking	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Dermaal	0.75 mg/ kg bw/dag	Werknemers	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Inademing	0.87 mg/m ³	Algemene bevolking	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Inademing	4.93 mg/m ³	Werknemers	Systemisch
calciumoxide	DNEL	Langetermijn Inademing	1 mg/m ³	Algemene bevolking	Lokaal
	DNEL	Langetermijn Inademing	1 mg/m ³	Werknemers	Lokaal
	DNEL	Kortetermijn Inademing	4 mg/m ³	Algemene bevolking	Lokaal
	DNEL	Kortetermijn Inademing	4 mg/m ³	Werknemers	Lokaal
titaandioxide	DNEL	Langetermijn Inademing	28 µg/m ³	Algemene bevolking	Lokaal
	DNEL	Langetermijn Inademing	170 µg/m ³	Werknemers	Lokaal
2-methylimidazool	DNEL	Langetermijn Oraal	0.02 mg/ kg bw/dag	Algemene bevolking	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Dermaal	0.04 mg/ kg bw/dag	Werknemers	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Inademing	0.3 mg/m ³	Werknemers	Systemisch

PNEC's

Product- /ingrediëntennaam	Detail compartiment	Waarde	Detailmethode
epoxyhars (MW ≤ 700)	Zoetwater	0.006 mg/l	-
	Marien(e)	0.0006 mg/l	-
	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	10 mg/l	-
	Zoetwatersediment	0.996 mg/l	-
	Zeewatersediment	0.0996 mg/l	-
	Bodem	0.196 mg/l	-

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

Passende technische maatregelen : Inademing van stof vermijden. Waar dit redelijkerwijs mogelijk is, dient dit te worden uitgevoerd met behulp van plaatselijke afzuiginstallatie. Als dit onvoldoende is om concentraties van stof onder de grens voor beroepsmatige blootstelling te handhaven, dient een geschikt ademhalingsbeschermingsmiddel te worden gedragen.

Individuele beschermingsmaatregelen

Hygiënische maatregelen : Was na het hanteren van chemische producten uw handen, onderarmen en gezicht grondig voordat u eet, drinkt of naar het toilet gaat en aan het eind van de werkdag. Toepasselijke technieken moeten gebruikt worden om mogelijk verontreinigde kleding te verwijderen. Verontreinigde werkkleding mag de werkruimte niet verlaten. Was verontreinigde kleding alvorens die opnieuw te gebruiken. Zorg ervoor dat de oogwasstations en veiligheidsdouches zich dicht bij de werkplek bevinden.

Bescherming van de ogen/het gezicht : Wanneer een risicoanalyse aangeeft dat dit noodzakelijk is om blootstelling aan spatten, nevel, gassen of stof te vermijden, dient een veiligheidsbescherming voor de ogen te worden gedragen die voldoet aan een goedgekeurde standaard. Indien contact mogelijk is, moeten de volgende beschermingsmiddelen worden gedragen, tenzij uit de beoordeling blijkt dat een hogere mate van bescherming noodzakelijk is: veiligheidsbril.

Bescherming van de huid

Bescherming van de handen

Geen enkel handschoenmateriaal en geen enkele combinatie van materialen is onbeperkt bestendig tegen een enkele chemische stof of een combinatie van chemische stoffen.

De doorbraaktijd moet groter zijn dan de totale gebruikstijd van het product.

De door de handschoenfabrikant verstrekte instructies en informatie ten aanzien van gebruik, bewaring, onderhoud en vervanging moeten worden opgevolgd.

Handschoenen moeten regelmatig worden vervangen en wanneer er sprake is van enig teken van beschadiging van het handschoenmateriaal.

Zorg er altijd voor dat de handschoenen vrij zijn van gebreken en dat ze op de juiste wijze worden bewaard en gebruikt.

De prestatie of de effectiviteit van de handschoenen kan worden verminderd door fysische/chemische beschadiging en slecht onderhoud.

Beschermende crèmes kunnen helpen blootgestelde huid te beschermen. Deze mogen echter niet worden aangebracht nadat blootstelling heeft plaatsgevonden.

Handschoenen

✓ Draag geschikte handschoenen die voldoen aan ISO 374-1:2016.

Aanbevolen, handschoenen(doorbraaktijd) > 8 uur: nitrilrubber (> 0.75 mm), neopreen (> 0.35 mm), PVC (> 0.5 mm), butylrubber (> 0.4 mm)

Voor de juiste keuze van beschermende handschoenen, met betrekking tot chemische resistentie en penetratietijd, gaare advies inwinnen bij de leverancier van deze materialen.

De gebruiker dient te controleren of de uiteindelijke keus voor een bepaald type handschoenen voor het hanteren van dit product de meest geschikte is, daarbij rekening houdend met de specifieke omstandigheden bij gebruik, zoals opgenomen in de risicoanalyse van de gebruiker.

Lichaamsbescherming : Werknemers dienen beschermende kleding te dragen. De beschermende kleding dient zorgvuldig te worden gekozen om ontsteking en irritatie van de huid van de nek en polsen door aanraking met het poeder te voorkomen.

Overige huidbescherming : Geschikt schoeisel en eventuele aanvullende huidbeschermingsmaatregelen moeten worden geselecteerd op basis van de taak die wordt uitgevoerd en de risico's die daarmee gepaard gaan en deze moeten worden goedgekeurd door een deskundige voorafgaand aan de gebruik van dit product.

Bescherming van de ademhalingswegen : Indien werknemers worden blootgesteld aan concentraties boven de blootstellingsgrens, dienen deze een geschikt, gecertificeerd ademhalingstoestel te gebruiken. Als er stof vrijkomt en er onvoldoende ventilatie is, dient er een ademhalingstoestel te worden gebruikt dat bescherming biedt tegen stof/nevel. (FFP2 / N95).

Beheersing van milieublootstelling : Niet laten weglopen in het riool of waterlopen.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

De meetomstandigheden van alle eigenschappen zijn bij standaardtemperatuur en -druk tenzij anders is vermeld.

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen Voorkomen

Fysische toestand	: Vaste stof. Poeder.
Kleur	: Verschillende.
Geur	: Karakteristiek.
Geurdrempelwaarde	: Niet van toepassing.
Smeltpunt (stof)	: 85 - 115 °C
Beginkookpunt en kooktraject	: Niet van toepassing.
Onderste explosiegrens (stof)	: 30 g/m ³ (EN 14034-3)
Minimale ontbrandingsenergie (mJ)	: 10 - 30 (EN 13821)
Vlampunt	:
Zelfontbrandingstemperatuur	: > 400°C
Ontledingstemperatuur	: >250°C
pH	: Niet van toepassing.
Viscositeit	: Niet van toepassing.
Oplosbaarheid in water	: koud water Niet oplosbaar warm water Niet oplosbaar
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	: Niet van toepassing.
Dampspanning	: Niet van toepassing.
Verdampingssnelheid	: Niet van toepassing.
Dichtheid	: 1.2 tot 1.9 g/cm ³
Dampdichtheid	: Niet van toepassing.
Ontploffingseigenschappen	: Niet beschikbaar.
Oxiderende eigenschappen	: Niet beschikbaar.
Deeltjeskenmerken	
Mediaan van deeltjesgrootte	: Niet beschikbaar.

9.2 Overige informatie

Geen aanvullende informatie.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit	: Fijne stofwolken kunnen explosieve mengsels vormen met lucht.
10.2 Chemische stabiliteit	: Stabiel onder de aanbevolen opslag- en gebruiksomstandigheden (zie Rubriek 7).
10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties	: Onder normale opslagomstandigheden en bij normaal gebruik zullen geen gevaarlijke reacties optreden.
10.4 Te vermijden omstandigheden	: Vermijd stofvorming bij het hanteren en vermijd alle mogelijke ontstekingsbronnen (vonken en vlammen). Neem voorzorgsmaatregelen tegen elektrostatische ontladingen. Om brand of een explosie te voorkomen, moet de statische elektriciteit tijdens overdracht afgevoerd worden door vaten en apparatuur te aarden en vast te snoeren alvorens het materiaal over te brengen. Ophoping van stofdeeltjes voorkomen.
10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen	: Niet van toepassing.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn: koolmonoxide, kooldioxide, rook, stikstofoxiden.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie**11.1 Informatie over gevarenklassen als omschreven in Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf. Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de conventionele methode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan geclassificeerd voor toxicologische eigenschappen. Zie Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 voor details.

Hierbij wordt rekening gehouden (voor zover bekend) met vertraagde en directe effecten en ook met chronische effecten van bestanddelen als gevolg van kortdurende en langdurige blootstelling via inslikken, inademen, de huid en de ogen.

Lakpoeders kunnen plaatselijke huidirritatie veroorzaken in huidplooiën of onder strakzittende kleding.

Gezien de eigenschappen van de epoxyverbindingen en gezien de beschikbare toxicologische gegevens met betrekking tot vergelijkbare preparaten, kan het product overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid en kan het product irriterend zijn voor de huid. Het product bevat laagmoleculaire epoxyverbindingen die irriterend zijn voor de ogen, slijmvliezen en huid. Herhaald huidcontact kan irritatie veroorzaken en kan tot overgevoeligheid leiden, mogelijk de overgevoeligheid voor andere epoxiden versterken. Huid contact met het product en blootstelling aan spuitnevel en damp dient vermeden te worden.

Bevat 2,2'-[(1-methylethylideen)bis(4,1-fenyleenoxymethyleen)]bisoxiran. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Acute toxiciteit

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Dosis	Blootstelling
epoxyhars (MW ≤ 700)	LD50 Dermaal	Konijn	20 g/kg	-
	LD50 Oraal	Muis	15600 mg/kg	-
2-methylimidazool	LD50 Oraal	Muis	1400 mg/kg	-

Schattingen van acute toxiciteit

Product- / ingrediëntennaam	Oraal (mg/kg)	Dermaal (mg/kg)	Inhalatie (gassen) (ppm)	Inhalatie (dampen) (mg/l)	Inhalatie (stof en aerosolen) (mg/l)
2-methylimidazool	500	N/A	N/A	N/A	N/A

Irritatie/corrosie

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Score	Blootstelling	Observatie
epoxyhars (MW ≤ 700)	Ogen - Ernstig irriterend	Konijn	-	24 uren 2 milligrams	-
	Huid - Licht irriterend	Konijn	-	500 milligrams	-
calciumoxide	Ogen - Irriterend	Zoogdier - soort niet gespecificeerd	-	-	-
	Huid - Licht irriterend	Zoogdier - soort niet gespecificeerd	-	-	-
titaandioxide	Huid - Licht irriterend	Humaan	-	72 uren	-

Overgevoeligheid

Product- / ingrediëntennaam	Wijze van blootstelling	Soorten	Resultaat
epoxyhars (MW ≤ 700)	huid	Zoogdier - soort niet gespecificeerd	Sensibiliserend

Mutageniciteit

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

Kankerverwekkendheid

Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

Giftigheid voor de voortplanting**Effecten op de ontwikkeling** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.**Effecten op de vruchtbaarheid** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.**Teratogeniciteit**

Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

STOT bij eenmalige blootstelling

Product- /ingrediëntennaam	Categorie	Wijze van blootstelling	Doelorganen
calciumoxide	Categorie 3	-	Irritatie van de luchtwegen

STOT bij herhaalde blootstelling

Op basis van de beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de indelingscriteria.

Gevaar bij inademing

Op basis van de beschikbare gegevens wordt niet voldaan aan de indelingscriteria.

11.2 Informatie over andere gevaren**11.2.1 Hormoonontregelende eigenschappen**

Niet beschikbaar.

11.2.2 Overige informatie

Niet beschikbaar.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie**12.1 Toxiciteit**

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf.

Poederresten van lakken mogen niet in afwateringsystemen of waterlopen komen of geplaatst worden waar deze het grond- of oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de samenvattingsmethode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan ingedeeld voor eco-toxicologische eigenschappen. Zie Secties 2 en 3 voor details.

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Blootstelling
epoxyhars (MW ≤ 700)	Acuut EC50 1.4 mg/l Acuut LC50 3.1 mg/l Chronisch NOEC 0.3 mg/l	Daphnia Vis - pimephales promelas Vis	48 uren 96 uren 21 dagen
titaandioxide	Acuut LC50 3 mg/l Zoetwater Acuut LC50 6.5 mg/l Zoetwater	Crustaceeën - Ceriodaphnia dubia - Nieuw geboren organisme Daphnia - Daphnia pulex - Nieuw geboren organisme	48 uren 48 uren
2-methylimidazool	Acuut LC50 >1000000 µg/l Zeewater Acuut LC50 286000 tot 307000 µg/l Zoetwater	Vis - Fundulus heteroclitus Vis - Pimephales promelas	96 uren 96 uren

Conclusie/Samenvatting : Deze stof is schadelijk voor het aquatisch milieu met blijvende gevolgen.**12.2 Persistentie en afbreekbaarheid****Conclusie/Samenvatting** : Niet beschikbaar.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

Product- / ingrediëntennaam	Halfwaardetijd in water	Fotolyse	Biologische afbreekbaarheid
epoxyhars (MW ≤ 700)	-	-	Niet goed

12.3 Bioaccumulatie

Product- / ingrediëntennaam	LogP _{ow}	BCF	Potentieel
epoxyhars (MW ≤ 700)	2.64 tot 3.78	31	laag
calciumoxide	-	2.34	laag
2-methylimidazool	0.24	-	laag

12.4 Mobiliteit in de bodem

Scheidingscoëfficiënt aarde/water (K_{oc}) : Niet beschikbaar.

Mobiliteit : Niet beschikbaar.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Dit mengsel bevat geen enkele substantie die wordt beoordeeld als een PBT of een zPzB.

12.6 Hormoonontregelende eigenschappen

Niet beschikbaar.

12.7 Andere schadelijke effecten

Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

13.1 Afvalverwerkingsmethoden**Product**

Verwijderingsmethoden : Het produceren van afval dient altijd voor zover mogelijk te worden vermeden of tot een minimum te worden beperkt. Het afvoeren van dit product, oplossingen en alle bijproducten dient altijd te geschieden in overeenstemming met de geldende wetgeving op het gebied van milieubescherming en afvalverwerking en met alle andere regionaal of plaatselijk geldende reglementeringen. Laat overtollige en niet te recyclen producten afvoeren door een vergunninghoudend afvalverwerkingsbedrijf. Afval mag niet onbewerkt afgevoerd worden via de riolering tenzij volledig conform de eisen van de bevoegde instanties.

Gevaarlijke Afvalstoffen : Ja.

Instructies voor verwijdering : Niet laten weglopen in het riool of waterlopen.
Verwijderen met inachtneming van alle van toepassing zijnde federale, staats- en lokale regelgeving.
Als dit product wordt gemengd met andere afvalstoffen, kan het zijn dat de oorspronkelijke afvalcode niet meer van toepassing is en dat de juiste code moet worden toegewezen.
Neem voor nadere informatie contact op met de instantie in uw gemeente die belast is met afvalverwijdering.

Europese Afvalcatalogus (EAK)

De Europese indeling als afvalstof is voor dit product:

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

Afvalcode	Afvalnotatie
08 01 11*	Afval van verf en lak dat organische oplosmiddelen of andere gevaarlijke stoffen bevat

Verpakking

Verwijderingsmethoden : Het produceren van afval dient altijd voor zover mogelijk te worden vermeden of tot een minimum te worden beperkt. De lege verpakking moet worden gerecycleerd. Verbranding of storten moet alleen worden overwogen wanneer recycleren niet mogelijk is.

Instructies voor verwijdering : Er moet, gebruik makend van de informatie in dit veiligheidsinformatieblad, advies worden ingewonnen over de indeling van lege verpakkingen/containers bij de relevante instantie die belast is met afvalverwijdering. Lege verpakkingen/containers moeten worden gesloopt of geschikt worden gemaakt voor hergebruik. Verwijder verontreinigde containers in overeenstemming met de plaatselijke of nationale wettelijke bepalingen.

Soort verpakking	Europese Afvalcatalogus (EAK)
CEPE-richtlijnen	15 01 10* verpakking die resten van gevaarlijke stoffen bevat of daarmee is verontreinigd

Speciale voorzorgsmaatregelen : Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren. Wees voorzichtig met het hanteren van lege verpakkingen/containers die nog niet schoongemaakt of omgespoeld zijn. Lege vaten of binnenzak kunnen enig restproduct bevatten. Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem, waterwegen, afvoerleidingen en riool.

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 VN-nummer of ID-nummer	Niet gereguleerd.	Niet gereguleerd.	Niet gereguleerd.	Niet gereguleerd.
14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN	-	-	-	-
14.3 Transportgevaarklasse (n)	-	-	-	-
14.4 Verpakkingsgroep	-	-	-	-
14.5 Milieugevaren	Nee.	Nee.	Nee.	Nee.

14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker : **Transport op eigen terrein:** bij verplaatsing van het product moeten verpakkingen altijd goed gesloten zijn en rechtop staan. Personen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, moeten vooraf geïnformeerd worden over hoe te handelen bij een calamiteit.

14.7 Zeevervoer in bulk overeenkomstig IMO-instrumenten : Niet beschikbaar.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel EU Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Bijlage XIV - Lijst van stoffen die aan toelating zijn onderworpen

Bijlage XIV

Geen van de bestanddelen zijn gereguleerd.

Zeer zorgwekkende stoffen

Intrinsieke eigenschap	Naam bestanddeel	Status	Referentienummer	Revisie datum
Vergiftig voor de voortplanting	2-methylimidazool	Kandidaat	D(2020) 4578-DC	25.06.2020

Bijlage XVII - : Niet van toepassing.

Beperkingen met betrekking tot de productie, het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen, mengsels en producten

Overige EU-regelgeving

VOC (Volume/Volume): : De bepalingen van de Richtlijn 2004/42/EG inzake VOS gelden voor dit product. Raadpleeg het etiket van het product en/of het technisch informatieblad voor meer informatie.

VOS voor gebruiksklare mengsels : Niet beschikbaar.

Industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) - Lucht : In lijst opgenomen

Industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) - Water : In lijst opgenomen

Ozonafbrekende stoffen (1005/2009/EU)

Niet vermeld.

Voorafgaande geïnformeerde toestemming (PIC) (649/2012/EU)

Niet vermeld.

persistente organische verontreinigende

Niet vermeld.

Seveso directief

Dit product valt niet onder de Seveso-richtlijn.

Nationale regelgeving

Voor industrieel gebruik : De in dit veiligheidsblad vermelde informatie sluit niet uit dat de gebruiker zelf verantwoordelijk is voor de beoordeling van risico's op het werk, zoals voorgeschreven door de arbeidsomstandighedenwet.

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 15: Regelgeving

Product- / ingrediëntennaam	Naam lijst	Naam op lijst	Classificatie	Opmerkingen
2-methylimidazool	Reproductietoxische stoffen (Nederland)	2-methylimidazool	Repro. vruchtbaarheid categorie 2, Ontw. ontwikkeling categorie 1B	-

Emissiebeleid water (ABM) : Z(1) Niet afbreekbare stoffen met gevaarlijke eigenschappen voormens en milieu (carcinogeniteit/ mutageniteit/ reprotoxiciteit/ bioaccumulerend vermogen/ toxiciteit of persistentie). Saneringsinspanning: Z

Internationale regelgeving

Chemische Wapens Conventie Lijst schema's I, II & III chemische stoffen

Niet vermeld.

Montreal protocol

Niet vermeld.

Stockholm conventie over persistente organische vervuilers

Niet vermeld.

Verdrag van Rotterdam inzake de PIC-procedure (Prior Informed Consent; voorafgaande geïnformeerde toestemming)

Niet vermeld.

UNECE Aarhus Protocol over POPs en zware metalen

Niet vermeld.

15.2 : Niet van toepassing.

Chemischeveiligheidsbeoordeling

RUBRIEK 16: Overige informatie

Geeft informatie aan die gewijzigd is sinds de voorgaande uitgave.

Afkortingen en acroniemen : ATE = Acut toxiciteitsschatting
 CLP = Indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels [Verordening (EG) No. 1272/2008]
 DMEL = afgeleide minimaal effect dosis
 DNEL = De afgeleide dosis zonder effect
 EUH zin = CLP-specifieke gevaarszin
 N/A = Niet beschikbaar
 PBT = Persistent, Bioaccumulatief en Toxisch
 PNEC = Voorspelde geen effect concentratie
 RRN = REACH registratie nummer
 SGG = Segregatiegroep
 zPzB = zeer persistent en zeer bioaccumulatief

Procedure gebruikt voor het afleiden van de indeling in overeenstemming met Verordening (EG) nr.1272/2008 [CLP/GHS]

Classificatie	Rechtvaardiging
Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412	Calculatiemethode Calculatiemethode Calculatiemethode

Volledige tekst van afgekorte H-zinnen

Jotapipe AC 1012 15S

RUBRIEK 16: Overige informatie

H302	Schadelijk bij inslikken.
H314	Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.
H315	Veroorzaakt huidirritatie.
H317	Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
H318	Veroorzaakt ernstig oogletsel.
H319	Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
H335	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
H351	Verdacht van het veroorzaken van kanker.
H360D	Kan het ongeboren kind schaden.
H411	Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
H412	Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Volledige tekst van indelingen [CLP/GHS]

Acute Tox. 4	ACUTE TOXICITEIT - Categorie 4
Aquatic Chronic 2	(CHRONISCH) AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 2
Aquatic Chronic 3	(CHRONISCH) AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 3
Carc. 2	KANKERVERWEKKENDHEID - Categorie 2
Eye Dam. 1	ERNSTIG OOGLETSEL/OOGIRRITATIE - Categorie 1
Eye Irrit. 2	ERNSTIG OOGLETSEL/OOGIRRITATIE - Categorie 2
Repr. 1B	VOORTPLANTINGSTOXICITEIT - Categorie 1B
Skin Corr. 1C	HUIDCORROSIE/-IRRITATIE - Categorie 1C
Skin Irrit. 2	HUIDCORROSIE/-IRRITATIE - Categorie 2
Skin Sens. 1	SENSIBILISERING VAN DE HUID - Categorie 1
Skin Sens. 1B	SENSIBILISERING VAN DE HUID - Categorie 1B
STOT SE 3	SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ EENMALIGE BLOOTSTELLING - Categorie 3

Gedrukt op : 18.10.2023**Datum van uitgave/ Revisie datum** : 18.10.2023**Datum vorige uitgave** : 28.03.2023**Versie** : 1.01**Kennisgeving aan de lezer**

De informatie in dit document wordt gegeven naar de beste kennis van Jotun, gebaseerd op laboratorium testen en praktische ervaring. Jotun producten worden beschouwd als halffabricaten en als zodanig, worden de producten vaak gebruikt onder condities buiten de controle van Jotun. Jotun kan niets dan de kwaliteit van het product zelf garanderen. Kleine productvariaties kunnen om te voldoen aan de lokale eisen worden uitgevoerd. Jotun behoudt zich het recht voor om de informatie te wijzigen zonder nadere aankondiging.